

Skogsindustrierna

Föreningen Sveriges Skogsindustrier

Miljödepartementet
Enheten för kretslopp, näringsliv och byggande
103 33 STOCKHOLM

Kemikalieinspektionens Rapport 2/04 Kvicksilver-utredning om ett generellt nationellt förbud

Skogsindustrierna har beretts tillfälle att lämna synpunkter på rubricerad utredning med förslag till förordning.

För skogsindustrins del är frågan huvudsakligen aktuell för analyskemikalier för bestämning av COD. Vid ca två tredjedelar av de ca 60 massa- och pappersbruken i Sverige är COD-analysen den viktigaste parametern för kontroll, uppföljning och karakterisering av avloppsvatten. Den används med få undantag vid all villkorsgivning och för beskrivning av miljötilstånd i Sverige. I internationella konventioner och i IPPC-direktivet ingår COD för att beskriva bästa teknik för skogsindustrin.

COD-analysen utförs med hjälp av ampuller, i vilka kvicksilversulfat ingår för att ta hand om kloridjoner, i enlighet med svensk standard. Efter användning återtas ampullerna av leverantören som ser till att kvicksilvret återvinns. Därmed sker analysförfarandet i ett slutet system. Såsom påpekas i utredningen är det viktigaste att kvicksilvret tas om hand på ett miljöriktigt sätt efter användningen. COD-ampullerna är ett bra exempel på ett mycket väl fungerande återvinningssystem.

De alternativ som står till buds, COD utan kvicksilversulfat och TOC, har testats vid flera bruk och befunnits kräva omfattande studier för att hitta korrelationsfaktorer så att jämförelser med den vanliga COD-metoden blir tillförlitlig. Varje delflöde vid varje enskilt bruk kommer att behöva sin korrelationsfaktor. Branschgemensamma insatser fungerar inte. Endast ca 25 % av bruken uppger att man kan använda kvicksilverfria COD-ampuller eller TOC idag.

Förutom kostnader kopplade till framtagning av korrelationsfaktorer innebär en övergång till TOC, kostnader för nytt instrument och utbildning av personal. Den miljönytta, som erhålls på grund av minskad användning av kvicksilver i COD-ampuller motsvarande ca 14 kg per år är tveksam, relaterat till kostnaderna, särskilt mot bakgrund av att den totala årliga kvicksilvertillförseln är 340 kg i produkter och varor samt att 4,2 ton deponeras över Sverige årligen.

Den omfattande deponeringen visar att insatser för att begränsa spridningen av kvicksilver måste göras på internationell nivå. Enligt utredningen pågår aktiviteter både på EU-nivå och inom UNEP. Att ensidigt i Sverige införa ett förbud som kräver ökade resurser, både ekonomiskt och personellt, skulle bli ofördelaktigt från konkurrenssynpunkt för den svenska

massa- och pappersindustrin. Dessutom är miljövinster obetydliga eller rent av obefintliga eftersom hanteringen av COD-ampuller sker på ett så slutet sätt.

COD är också en nyckelparameter i all miljöinformation från branschen. Det kan vara miljöredovisningar, miljömärkning, livscykelanalyser och i information kopplad till miljöledningssystemen. Branschen, inte bara inom Sveriges gränser, utan också internationellt, har sedan lång tid tillbaka använt parametern för att visa trender och kunna göra jämförelser.

Skogsindustrierna anser mot bakgrund av ovan anförda skäl att COD-ampuller bör undantas ett förbud tills vidare, åtminstone tills åtgärder eller regleringar sätts in på europeisk eller ännu hellre global nivå. Det går inte att lösa kvicksilverproblemet med nationella åtgärder.

Stockholm den 3 december 2004

SKOGSINDUSTRIERNA

Ingrid Haglind